

www.vulkani.rs
office@vulkani.rs

Naziv originala:
Christina Baker Kline
ORPHAN TRAIN

Copyright © 2013 by Christina Baker Kline
First published by William Morrow, An Imprint of HarperCollins Publishers
Translation rights arranged by Plima d.o.o.
All Rights Reserved
Translation Copyright © 2015 za srpsko izdanje Vulkan izdavaštvo

ISBN 978-86-10-01495-2

Ova knjiga štampana je na prirodnom recikliranom papiru od drveća koje raste u održivim šumama. Proces proizvodnje u potpunosti je u skladu sa svim važećim propisima Ministarstva životne sredine i prostornog planiranja Republike Srbije.

KRISTINA BEJKER KLAJN

Na kraju duge

Prevela Aida Bajazet

Beograd, 2015.

*Kristini Luper Bejker,
koja mi je dala konac,
i Kerol Robertson Klajn,
koja mi je dala platno.*

Prevozeći se od jedne do druge reke, Vabanakis je morao da prenosi njihove kanue i sav ostali imetak. Svi su znali značaj putovanja bez opterećenja i razumeli da zahteva da se neke stvari ostave za sobom. Ništa nije više ometalo pokret od straha, koji je često teret kog se najteže odričemo.

Bani Makbrajd

Prolog

VERUJEM U DUHOVE. ONE DOBRE, koji su s nama i pripadaju dragim osobama koje smo nadživeli. Osetila sam njihovo prisustvo mnogo puta. Verujem da me i sada posmatraju i znam da su prisustvovali nekim događajima za koje većina živih nije ni znala ni marila.

Imam devedeset jednu godinu, i skoro svi koji su mi nešto značili u životu odavno su na drugom svetu.

Ponekad mi se sve te aveti čine stvarnijim od nas živih, od samog Boga. One ispunjavaju moju tišinu neobičnom toplinom, šireći se u prostoru kao hlebno testo kad polako raste pod krpom. Brižan pogled moje bake. Njena izborana koža koja miriše na talk. Smeh mog oca kad nije pijan. Pevušenje moje majke kad nije nesrećna. Oslobođeni patnje, alkohola, bede i beznađa, štite me i teše onako kako je trebalo to da čine dok su bili živi.

Mislim da sam shvatila šta je to raj. To je mesto na kom žive samo lepa sećanja na naše umrle. Mesto gde pamtimo samo ono najbolje od njih.

Možda se meni, zapravo, posrećilo. Dobila sam najbolje od roditelja kad mi je bilo samo devet godina, i najbolje od moje jedine prave ljubavi kad su mi bile dvadeset tri. A moja sestra Mejsi, uvek prisutna, sada je anđeo kog stalno nosim na ramenu. Imala je osamnaest meseci kad je meni bilo devet godina. Napunila je trinaest

Kristina Bejker Klajn

kad je meni bilo dvadeset. Sada joj je osamdeset četiri i, evo, još uvek je uz mene.

Mada znam da živima nema zamene, duhovi mi nisu dopustili da biram. Umesto da život provedem tugujući za njima, rekli su mi da pronađem utehu u tome što su uvek sa mnom i da samo nastavim dalje.

Sprus Harbor, Mejn, 2011.

KROZ TANKI ZID SVOJE SPAVAĆE sobe Moli je jasno čula glasove svojih hranitelja kako razgovaraju u dnevnoj sobi. „Ona nije ono za šta smo se prijavili“, rekla je Dajna. „Da sam znala da mala ima toliko problema, nikada ne bih pristala na ovo.“

„Znam, znam.“ Ralfov glas zvučao je umorno. On je bio taj koji je hteo da postane hranitelj. Pre mnogo vremena, dok je i sam bio *problematičan tinejdžer*, pričao joj je to ne detaljišući previše, socijalni radnik u školi prijavio ga je za program *Velikog brata*^{*}, i baš taj njegov veliki brat, odnosno mentor, vratio ga je na pravi kološek. Međutim, Dajna je od samog početka bila podozriva prema Moli. Nije pomoglo ni to što su pre nje imali dečaka koji je pokušao da zapali školu.

„Dovoljno mi je haosa na poslu i ovo sranje uopšte mi nije potrebno“, nastavila je Dajna, lagano podižući ton.

Dajna radi kao dispečerka u lokalnoj policijskoj stanici i, koliko je Moli dosad uspela da shvati, tamo baš i nema mnogo stresnih situacija – poneki pijani vozač, pokoja tuča, sitna krađa ili saobraćajni udes, i to je uglavnom sve. U odnosu na druga mesta, Sprus Harbor mogao bi se nazvati rajem na zemlji. Ali Dajna je po prirodi razmažena i histerična, te od svake mušice začas uspeva da

---

^{*} Program podrške mladima. (Prim. prev.)

napravi magarca. Čim se nešto ne bi odvijalo po njenim željama, što se često dešavalo, ona bi se našla lično uvređenom i odmah bi negodovala.

Moli je sasvim drugačija. Razlikuje se od Dajne kao nebo od zemlje. U njenih svega sedamnaest godina toliko toga ružnog joj se dogodilo da je skoro zaboravila kako bi trebalo da se ponaša kad bi joj se, nekim slučajem, desilo nešto lepo.

Upravo nešto slično dogodilo joj se s Džekom. Kad su je prošle godine u desetom razredu prebacili u novu školu, većina dece ju je ignorisala i skoro niko nije hteo da se druži s njom. Svako je imao svoje društvo i ona se prosto nigde nije uklapala. Istina, i sama je tome dosta doprinela. Znajući iz iskustva da čvrsti i čudni prolaze bolje od ranjivih i slabih, izigravala je opaku darkerku koje se treba kloniti. Jedino se Džek makar potrudio da proba da savlada taj njen neprobojni oklop.

Desilo se to sredinom oktobra, na času društvenih nauka. Kad su počeli da formiraju grupe za izradu nekog projekta, Moli je, kao i obično, stajala po strani. Tada ju je Džek zamolio da se pridruži njemu i njegovom drugu Džodiju, koji očigledno nije bio oduševljen Džekovim izborom. Zbog toga je Moli ceo čas bila poput nakostrešene mačke. Zašto je Džek toliko dobar prema njoj? Šta hoće od nje? Da li je on od onih što skupljaju poene petljajući s čudakinjama? Kakav god da je njegov motiv, neće mu dozvoliti da joj se približi. Stajala je gledajući ga podozrivo, s rukama prekrštenim preko grudi, spuštenih ramena i s raščupanom kosom koja joj je poput kreste upadala u oči. Slegala je ramenima i frktala dok joj je Džek postavljao pitanja, mada je bila sigurna da je dobro odradila svoj deo projekta. „Ta devojka je skroz ćaknuta“, čula je kako Džodi govori Džeku iza njenih leđa nakon što je zvonilo za kraj časa. „Od nje me podilaze žmarci.“ Moli se naglo okrenula prema njima s namerom da im nešto odbrusi, ali Džekovo nasmejano lice odvratilo ju je od te ideje. „Meni je ona baš super“, odgovorio je

Džodiju, ne spuštajući pogled s njenog lica. Prvi put otkad je došla u ovu školu, neko je uspeo da joj izmami osmeh.

Tokom narednih nekoliko meseci Džek joj je ispričao ponešto o sebi. Otac mu je sezonski radnik iz Dominikanske Republike, koji je upoznao njegovu majku tokom berbe borovnica u Čerifildu, napravio joj dete, a zatim se vratio u svoju zemlju, oženio se domaćom devojkom i nikad se više nije vratio. Mati mu se nikad nije udavala i radi kao služavka u velikoj kući na obali, kod neke matore bogatašice. Sudeći po svemu, i Džek bi trebalo da bude na margini društva poput nje, ali nije. Mnogo toga radi u njegovu korist: odlično igra fudbal, ima neodoljiv osmeh i krupne, tople oči oivičene smešno dugim trepavicama. Mada se često glupira i stoga možda deluje neozbiljno, Moli je brzo shvatila da je, zapravo, mnogo bistriji i sposobniji nego što je i sam toga svestan.

Ipak, nju ne zanimaju naročito njegovi fudbalski podvizi, ali zato izuzetno ceni njegov britki um. (Topli pogled je bonus.) Da nije toliko radoznala i željna znanja, verovatno bi odavno skrenula s uma i krenula pogrešnim putem. Zbog njenog darkerskog izgleda koji podrazumeva crnu boju odeće i kose, niko ni ne očekuje od nje da se ponaša po pravilima i zato ima privilegiju da bude čudna na sve moguće načine. Jedan od tih načina jeste da nikad ne ispušta knjigu iz ruku. Bilo da sedi u kafeteriji ili prolazi hodnikom, njen pogled stalno je prikovan za stranice romana, i to isključivo onih s kontroverznim likovima poput *Lovca u žitu*, *Smrti nedužnih*, *Staklenog zvona*. Podvlači reči za koje joj se dopada kako zvuče i zapisuje ih u beležnicu. *Nadžak-baba*. *Malodušnost*. *Talisman*. *Udovica*. *Iscrpljujući*. *Ulizivački*...

Moli uopšte ne mari za distancu koju je stvorila između sebe i ostale dece. Štaviše, prija joj što svi zaziru od nje i gledaju je s povelikom dozom obazrivosti. Međutim, mada ne želi sebi to da prizna, taj njen darkerski imidž s vremenom je postao prezahtevan i opterećujući. Svakog jutra mora da potroši sate da bi postigla

svoj karakterističan, neobičan izgled: treba redovno bojiti kosu u gavran-crno, ovičavati oči debelim crnim krejonom, nanositi sve-tao puder i oblačiti se u nekoliko slojeva neudobne odeće. Polako počinje da se oseća kao cirkuski klovn kom je prosto dosadilo da svakog jutra lepi onaj glupi crveni nos. Većina ljudi uopšte se ne trudi da ostavi utisak na okolinu, pa zašto onda ona to uporno čini? Zamišlja sebe na nekom drugom mestu. U stvari, godinama menja mesta, porodice i škole, i svaki put kad se to desi, planira da promeni izgled i sve počne iz početka. Da li ovog puta da nabaci grandž izgled? Ili da postane seksi cica?

Slušajući razgovor svojih hranitelja kroza zid, shvata da se verovatnoća da će se ponovo preseliti povećava iz minuta u minut. Dajna uporno insistira na tome da Moli ode, dok Ralf još upornije pokušava da je ubedi da ta devojka nije toliko loša i da se pod njenom napadnom šminkom i raščupanom kosom krije nežno i osećajno biće. Očigledno je da Ralf gubi bitku.

Moli se spušta na sve četiri, podiže čipkanu zavesicu i izvlači dve drečave platnene torbe ispod kreveta. Te torbe kupio joj je Ralf na totalnoj rasprodaji u Elsvortu (na crvenoj piše *Brejden*, a na narandžastoj s havajskim cvetovima *Ešli*; jesu li torbe škartirane zbog odvratnih boja ili još odvratnijih imena izvezenih na njima, Moli to ne ume da odredi). Dok otvara gornju fioku komode, pod jorganom se čuje kontinuirano tupkanje koje se ubrzo pretvara u mini-verziju rep numere Dedija Jenkija *Impakto*.

„Kad čuješ ovu pesmu, znaćeš da te ja zovem“, rekao joj je Džek kad joj je kupio taj rington.

„*Hola, mi amigo*“, izgovara, nakon što je konačno uspela da pronađe telefon.

„Hej, šta ima novo, *chica*?“

„Ma, znaš. Dajna je baš nadrždana.“

„Stvarno?“

„Aha. Situacija je prilično loša.“

„Koliko loša?“

„Mislim da uskoro letim odavde.“ Reči joj zapinju u grlu. Ovo ju je malo iznenadilo, budući da je mnogo puta prošla kroz istu ili sličnu situaciju.

„Ma daj! Neće te izbaciti!“, kaže Džek.

„Kako da ne!“, odgovara Moli dok vadi donji veš i čarape i trpa ih u torbu. „Dovoljno su glasni da odavde mogu da čujem šta mi se sprema.“

„Ali nisi završila ono volontiranje.“

„Verovatno i neću.“ Uzima ogrlicu s komode i pokušava da raspetlja čvor na njoj. „Dajna kaže da me niko neće uzeti, jer mi se ne može verovati.“ Konačno čvor popušta i ona uspeva da oslobodi zlatne niti na lančiću. „Ma, u redu je. Čujem da nije tako loše ni u popravnom domu. Ionako će me zadržati samo nekoliko meseci.“

„Ali... ti nisi ukrala onu knjigu!“

Ne ispuštajući telefon iz ruke, stavlja ogrlicu oko vrata, zakopčava je i ogleda se u ogledalu iznad komode. Crna maskara i ajlajner razmazali su joj se oko očiju, pa sad izgleda kao rakun.

„Moli? Jesam li u pravu? Ti nisi ukrala onu knjigu?“

Stvar je u tome što jeste. U stvari, pokušala je, i bila uhvaćena. Bio je to njen omiljeni roman, *Džejn Ejr*. Žarko je želela da ima tu knjigu. Nisu je imali u Šermanovoj knjižari, a bilo ju je sramota da zamoli prodavca da je naruči. Dajna joj nikad ne bi dala broj svoje kreditne kartice da je kupi preko interneta. Nikad ništa nije poželela tako silno kao tu knjigu. I tako, našla se u školskoj biblioteci. Na kolenima se dovukla do police na kojoj su stajala tri primerka: dva mekog poveza i jedan potpuno nov, tvrdih korica. Dosad joj je dvaput uspevalo da iznese knjigu bez provlačenja članske kartice kroz aparat. Izvukla je sve tri knjige s police. Onu novu, tvrdih korica, odmah je vratila i stavila je pored *Da Vinčijevog koda*.

Drugu, noviju, mekih korica, takođe je vratila na mesto, a treću, veoma pohabanu i izvrljanu, ugurala je u pojas svojih farmerki.

Bila je toliko stara i ofucana da su listovi počeli da joj ispadaju. Da su je nekim slučajem stavili na godišnju rasprodaju, niko za nju ne bi dao više od deset centi. Sigurno niko neće primetiti da je nema, razmišljala je Moli. Uostalom, dva novija primerka uredno je vratila na mesto, te ova stara, pohabana knjiga sigurno nikom neće nedostajati, zaključila je spokojno. Međutim, ono što nije nije znala bilo je da je nekoliko vremenšnih gospođa, volonterki i velikih zaljubljenica u knjige tokom proteklih nekoliko nedelja predano ubacivalo zaštitne magnetne tračice u svih jedanaest hiljada primeraka koliko ih je bilo u biblioteci, tako da su sada sve bile zaštićene od krađe. I tako, čim je Moli prošla kroz detektor, zaglušujući pi-sak alarma razlegao se celom prostorijom, što je, naravno, odmah privuklo pažnju glavne bibliotekarke Suzan Leblank. Stvorila se pored nje u deliću sekunde, gledajući je popreko.

Moli je odmah priznala krađu. Međutim, pre toga pokušala je najpre da ubedi bibliotekarku kako je upravo nameravala da odjavi knjigu, ali neumoljiva Suzan Leblank nije joj poverovala. „Pobogu, Moli, nemoj me lagati! Vređaš me time! Posmatram te otkako si kročila u biblioteku, i odmah sam nanjušila da nešto smerlaš.“ Ta žena baš i nije morala da bude tu! Bar ne ovoga puta.

„O, kakvo sranje!“, uzdahne Džek.

Ne skidajući pogled s ogledala, Moli namešta priveske na ogrlici. Inače, tu ogrlicu ne stavlja često, već samo kad joj se nešto neočekivano desi i kad oseti da joj predstoji nova selidba. Lanac je kupila na rasprodaji kod *Mardena* u Elsvortu, a onda je na njega nakačila svoje dragocenosti – plavozelenu ribicu od žada, metalnog gavrana i sićušnog smeđeg medveda – priveske koje joj je otac poklonio za osmi rođendan. Nekoliko nedelja kasnije, jedne snežne noći, njen voljeni tata poginuo je u saobraćajnoj nesreći na Auto-putu I-95. Njena majka, kojoj su tada bile samo dvadeset i tri godine, nikada se nije oporavila od tog šoka. Štaviše, odala se porocima zbog kojih je uskoro završila u zatvoru, a Moli u starateljskoj

porodici. Ta tri mala priveska bila su sve što joj je ostalo od prethodnog života.

Džek joj je stvarno drag. Ali, pre ili kasnije, i njemu će prekipeti baš kao i svima – socijalnim radnicima, nastavnici i hraniteljima – te će ubrzo i on shvatiti da je druženje s njom opasno, jer ne donosi ništa sem nevolje. Ma koliko se trudila da natera Džeka da joj poveruje da ga voli, ona zapravo nikad nije uspjela da se prepusti svojim osećanjima. Nije se pretvarala niti glumila, samo ga je držala na pristojnom rastojanju. Odavno je naučila da emocije treba štedljivo trošiti. Ljubomorno ih čuva u sebi, u maloj škrinji s velikim katancem, koji otvara i zatvara po potrebi, puštajući unutra i napolje samo ona osećanja koja može da kontroliše.

I Ralf u njoj vidi samo dobro. On je prosto takav; taj čovek vidi dobrotu čak i tamo gde je nema. Mada mu je zahvalna na tome, Moli ne ume da se postavi prema pozitivnim osećanjima. Mnogo joj je lakše s Dajnom. S njom je bar načisto; ona je oduvek otvoreno pokazivala sumnjičavost i razočaranje u odnosu na nju, i s tim je mogla da se nosi. Negativno joj je oduvek bilo bliže od pozitivnog.

„Džejn Ejr?“, čudi se Džek.

„Kakve veze ima koja je knjiga u pitanju?“

„Nisi morala da je ukradeš, kupio bih ti je.“

„Neka, hvala.“ Uprkos svemu, kazni i saznanju da bi zbog te krađe ponovo mogla biti premeštena, nikad ne bi tražila od njega da joj kupi knjigu. Ako postoji nešto što mrzi više od činjenice da mora živeti po hraniteljskim porodicama, onda je to osećaj da zavisi od ljudi koje jedva poznaje. Odavno je naučila da ne očekuje ništa, ni od koga. Njene rođendane niko ne pamti; o praznicima je niko ne poziva. Mora da se zadovolji onim što dobija, a to obično nije ono što želi.

„Pobogu, tvrdoglava si kao mazga!“, kaže Džek, kao da joj čita misli. „Vidi u šta si se uvalila zbog svoje usijane glave!“

U tom trenutku neko snažno zakuca na njena vrata. Moli prisljanja slušalicu na grudi i gleda kako se kvaka pomera. Ovo je još nešto što mrzi – otključana vrata i nimalo privatnosti. Kroz otvor se promalja Dajmino namrgođeno lice s ružičasto našminkanim, tankim usnama. „Moram da razgovaram s tobom.“

„U redu. Samo da završim razgovor.“

„S kim to pričaš?“

Moli ćuti. Da li da joj uopšte odgovori? O, neka ide sve dođavola! „Pričam s Džekom“, odgovara posle kratke pauze.

Dajna je gleda mrko. „Požuri, nemam vremena za gubljenje.“

„Odmah dolazim.“ Moli čeka, piljeći belo u Dajnu sve dok se njena glava ne izgubi s dovratka, i tek onda vraća slušalicu na uho. „Moram da idem, Džek. Čeka me streljački vod.“

„Hej, čekaj, saslušaj me!“, odgovara joj on. „Imam ideju. Doduše, malo je... šašava.“

„Reci...“, odgovara Moli smoreno. „Požuri, moram da idem.“

„Razgovarao sam s mamom...“, nastavlja Džek.

„Jesi li poludeo? Nisi joj valjda rekao? Ionako me ne voli, sad će me skroz zamrzeti.“

„Čekaj, stani malo. Prvo, moja mama te ne mrzi. I drugo, razgovarala je s gospođom kod koje radi. Koliko sam shvatio, žena je voljna da te primi na posao. Možeš odraditi kaznu kod nje.“

„Molim?“

„Dobro si čula.“

„Ali kako...“

„Znaš da moja mama i nije neka domaćica.“

Moli voli taj njegov direktan način izražavanja. Taj ne okoliša, već otvoreno i bez uvijanja etiketira ljude, baš kao što je sada svoju majku proglasio ženom s dve leve ruke.

„Ta gospođa hoće da joj se sredi tavan. Prepun je kutija, starog papira, paučine i ko zna kakvog još sranja, a moja mama dobija ospice od takvog posla. Zato mi je palo na pamet da bi ti mogla

obaviti taj posao umesto nje. Učinila bi uslugu mojoj mami, a ti bi tamo ubila bar pedeset sati dobrotvornog rada.“

„Čekaj malo... Kažeš da ja treba da sredim taj tavan?“

„Da. Ta stara gospođa živi nedaleko od tebe. Šta kažeš na to? Znam da si picajzla u svemu, nemoj da poričeš. Police su ti sređene cakum-pakum, svi papiri su ti uredno složeni po fasciklama. Čak su ti i knjige poređane po azbučnom redu, nije li tako?“

„Primetio si to?“

„Poznajem te mnogo bolje nego što misliš.“

U pravu je. Zaista voli da joj je sve sređeno pod konac. Njena preterana urednost mogla bi se čak nazvati bolesnom. Budući da se stalno seljaka, brižljivo čuva i drži uredno ono malo imovine koju poseduje. Međutim, nije sigurna da je ovo dobra ideja. Da se zakopa na nekom prašnjavom, ustajalom tavanu i danima sređuje smeće nekoj staroj gospođi?

Ali... ako nema drugog izbora...

„Ona želi da te upozna“, dodao je Džek.

„Ko?“

„Vivijan Dejli. Ta stara gospođa. Želi da dođeš kod nje na razgovor.“

„Stvarno? Na razgovor?“

„Da. I? Hoćeš li otići?“

„Imam li izbora?“

„Imaš. Možeš otići u popravni dom.“

„Moli!“, zaurla Dajna lupajući na vrata. „Odmah da si se dovukla ovamo!“

„Evo me, odmah“, odgovara joj Moli. „Pristajem“, govori Džeku.

„Molim? Kome se obraćaš?“

„Tebi. Pristajem. Otići ću kod te gospođe. Na taj razgovor.“

„Odlično“, odgovara on. „I, molim te, obuci neku suknju ili nešto onako, malo ženstvenije... I, poskidaj bar nekoliko minduša...“

„I onu iz nosa?“

„Znaš da meni ne smetaju tvoji pirsinzi. Ali...“

„U redu, skinuću ih.“

„Ma, nije to zauvek, već samo radi prvog utiska.“

„Shvatam. Slušaj... Hvala ti.“

„Nemoj mi zahvaljivati. Uradio sam to iz čiste sebičnosti, da ne bi otišla odavde.“

Moli otvara vrata spavaće sobe i suočava se s ljutitim licima svojih hranitelja, ali se smeška. „Nemojte da brinete. Pronašla sam način da odradim kaznu.“ Dajna se okreće prema Ralfu i gleda ga oštro. Moli dobro zna tu vrstu pogleda. Često ga je viđala tokom niza godina života po hraniteljskim porodicama. „Ali razumeću ako želite da odem. Snaći ću se već nekako.“

„Ne želimo da odeš“, kaže Ralf. „Moramo razgovarati o tome“, istovremeno izgovara Dajna. Zatim dugo pilje jedno u drugo.

„Kako god“, kaže Moli. „Ako mislite da nam neće ići, u redu je.“

Ovo izgovara u Džekovom stilu, hrabro i odlučno. Ako nešto ne valja, onda ne valja i tačka. Nije smak sveta. Odavno je naučila da se nosi s bolom i strahom. Uostalom, toliko toga ju je već tresnulo po glavi da sada teško može išta da je pomeri i iznenadi. Očeva smrt. Majčina propast. Seljakanje od mesta do mesta. Konstantna poniženja. Zanemarivanje. Šikaniranje. Uvrede. Pa, evo, i pored svega toga, još uvek mrda, diše, ustaje svakog jutra, oblači se i nastavlja da živi. Zato, kad ona nekom kaže da je nešto u redu, to zapravo znači da nema veze kakvu odluku će taj neko doneti, jer, kakva god da bude, ona će se kao mačka dočekati na noge. Međutim, za razliku od sličnih trenutaka u prošlosti, sada nije potpuno sama – ima Džeka na svojoj strani. (Da li je taj momak uopšte normalan?)